
Rozpočty na vysokých školách - Ivo Vondrák

Rozpočty na vysokých školách - Ivo Vondrák

Datum: 09.10.2010
Autor: Pavla Daňková
Moderátor: Silvie Kleková

MODE:

Rozpaky, obavy, nejistota. Takový začátek školního roku na veřejných vysokých školách dlouho nepamatují. Důvod? Ministerstvo školství musí ušetřit více než 2 miliardy korun a už je jasné, že to odnesou právě vysoké školy. V příštím roce musejí počítat s tím, že na provoz dostanou přinejmenším o 10% méně. Jak to vypadá v MS kraji, zjišťovala Pavla Daňková.

CREA:

Propouštět, rušit studijní obory, krátit studium i snížit platy pracovníkům vysokých škol. K tomu budou muset přistoupit vysoké školy, pokud chtějí přežít. Ti, kterých se to týká nejvíce, neskrývají obavy.

Studenti:

S tím moc nesouhlasím, protože přece jenom to vzdělání je třeba a když to není z čeho platit, tak pak nevím, no.

Studenti:

Nelíbí se mi to, protože jsem student 1. ročníku a ráda bych udělala si určitě i magisterské studium, takže mám strach, no.

CREA:

Ostravská univerzita nabízí zájemcům o studium více než 300 oborů. Už teď ví, že bude muset propustit některé lektory a jiným sníží plat.

Jiří Močkoř, rektor Ostravské univerzity:

Pro Ostravskou univerzitu to může znamenat propad až kolem 50 milionů. Což je rozpočet možná menší fakulty, takže je to velmi zásadní změna.

CREA:

Lépe na tom nebude ani VŠB. Její zástupci se nejvíce bojí o kvalitní kantory. O chytré mozky je ve světě pořád zájem.

Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU Ostrava:

Tady hrozí nebezpečí toho, že bychom mohli přijít o ty nejlepší lidi.

Josef Dobeš /VV/, ministr školství:

To je obava nejenom v Ostravě, ale nepochybně, nepochybně v celém terciárním školství.

Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU Ostrava:

Například u dobrých a výkonných vědeckých pracovníků je to velmi jednoduché dneska odcestovat z ČR někam do USA, do Evropy.

CREA:

Snížení rozpočtu padne i přímo na studenty. Už teď je například jasné, že zimní semestry neproběhnou v původní délce.

Jiří Močkoř, rektor Ostravské univerzity:

Budeme muset zvažovat, jestli budeme schopni topit v zimě apod. Bude to velmi obtížné.

Petr Noskovič, prorektor pro studium, VŠB-TU Ostrava:

Těch studentů nepokleslo o 10% a rozhodně tyto vypadnuté prostředky už zasáhnou kvalitu zabezpečení výuky.

Studentka VŠB-TU Ostrava:

A zkracovat nějaký zimní semestr nebo zvyšovat nějak nebo platit vlastně za vysoké školy, to je otázka, kterou by bylo třeba promyslet asi trošku déle než ta vláda promýšlí.

Václav Koukolíček, mluvčí Ministerstva školství ČR:

Samozřejmě probíhají jednání o to, aby tady mohlo dojít k nějakým těm záchranným lanám, které by se mohly hodit těm vysokým školám.

CREA:

Chybějící peníze v rozpočtech vysokých škol chce ministr školství částečně nahradit dotacemi z EU. Podle zástupců škol ale takové peníze nemůžou použít na samotný provoz, tam budou chybět miliony.

Jiří Močkoř, rektor Ostravské univerzity:

Ty peníze budou na zcela něco jiného. V žádném případě nám to nenahradí ten výpadek.

Josef Dobeš /VV/, ministr školství:

Z druhé strany já tuhle krizi, tohle krizové období, které je, vidím, možná jako výhodu a šanci jít do reformy a jít do změn, které nám pomohou rychleji reformovat vysoké školství.

CREA:

Jenže i reformy stojí peníze. Školy navíc už přijaly studenty na víceleté obory.

Jiří Močkoř, rektor Ostravské univerzity:

My nemůžeme zavřít některé studijní programy nebo některé obory. Musíme jet tak, jak to vlastně máme.

Petr Noskovič, prorektor pro studium, VŠB-TU Ostrava:

Pokud se týká o restrukturalizaci profilu vysokých škol, nabídky studijních programů, tak tady se neobejde bez investic, bez výdajů.

Josef Dobeš /VV/, ministr školství:

Pokud bychom do těch změn nešli, tak ještě větší problém máme v roce 2012.

CREA:

Vypadá to jako začarovaný kruh. Ministerstvo školství na vysoké školy nedá peníze kvůli krizi. Do té bychom se ale možná nedostali, pokud bychom měli dostatek vysokoškolsky vzdělaných lidí. ČR jich má navíc mnohem méně než je průměr v EU.

Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU Ostrava:

Já se trochu bojím toho, že vlastně šetřit na vzdělávání, je šetřit na své budoucnosti.

Jiří Močkoř, rektor Ostravské univerzity:

Je to dost katastrofální, protože podle mého názoru jedině vysokoškolské vzdělání a vývoj v této oblasti nám pomůže překonat takové ty ekonomické problémy a může nás posunout někde dál.

Václav Koukolíček, mluvčí Ministerstva školství ČR:

Rozpočet ministerstva školství je skutečně napjatý.

CREA:

A aby toho nebylo málo. Vysokých škol je podle ministerstva školství stejně hodně a jejich počty by se měly do budoucna snížit.

Václav Koukolíček, mluvčí Ministerstva školství ČR:

Je tu spousta oborů, jejichž studenti hledají těžko uplatnění na trhu práce. Je třeba tu sít zefektivnit tak, aby odpovídala velikosti ČR a počtu obyvatel.

Jiří Močkoř, rektor Ostravské univerzity:

Každá vláda prozatím deklaruje, že bude podporovat vysokoškolské vzdělání. Zdá se, že právě tato vláda, která to velice hlasitě říkala, má zcela jiné, má zcela jinou realizaci.

CREA:

Jak se nakonec vysoké školy se zkrácenými rozpočty vyrovnají, ukáží až následující měsíce. Studenti i kantoři jsou si ale už teď téměř jisti, že kvalita výuky půjde dolů a to je to, co můžou potřebovat ze všeho nejvíce.

MODE:

Finanční těžkosti by ale neměly mít dopad na exkluzivní projekt ostravské Technické univerzity. Superpočítač za téměř 2 miliardy korun financovaný z evropských peněz. Hlavním koordinátorem a řešitelem projektu je profesor Ivo Vondrák, rektor univerzity a mimo jiné zakladatel tamní katedry informatiky. Za sebou má i působení v americkém Texasu. VŠB sám vystudoval ještě za minulého režimu. Mluvila s ním Šárka Bednářová.

Šárka Bednářová, redaktorka ČT:

Jak na to vzpomínáte? Co byla pro vás taková novinka v té době?

Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU Ostrava:

No, tehdy to bylo docela zajímavé, protože my jsme tehdy vlastně používali pouze ty sálové počítače. Tzn. na děrné štítky se ten program napsal, přeložil, pak se teprve spustil, ale během toho mého studia, myslím, že to bylo ve 3. ročníku, se začly objevovat první programovatelné kalkulátory a to si tehdy pamatuji, že mi můj táta koupil TI-58, kalkulačka. To byla programovatelná kalkulačka a to byl vlastně můj začátek vlastně softwarového inženýra. Tam jsem si začal všechny ty úlohy počítat a dodnes si vzpomínám zkoušku z numerické matematiky, kdy jsme teda dostali zadanou úlohu a já jsem to vyřešil tak, že jsme si napsal program na tu kalkulačku a měl jsem to za 10 minut spočítané, ale byly tam jenom ty výsledky. A ten zkoušející prostě pořád nemohl pochopit, kde jsem teda ty výsledky získal, když nemám žádné pomocné výsledky a takový ten průběh toho výpočtu někde zaznamenaný. No a to byl vlastně takový ten začátek, to když jsem pochopil, že vlastně to je velká pomoc využívat těch počítačů.

Šárka Bednářová, redaktorka ČT:

Tam se datuje ten zrod vašeho zájmu o informační technologie?

Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU Ostrava:

Myslím si, že ano. Myslím si, že ano. Dodnes tu kalkulačku mám schovanou doma v šuplíku a někdy se na ni dívám.

Šárka Bednářová, redaktorka ČT:

Vy jste po roce 89, jak už jsem řekla, založil katedru informatiky na VŠB. Začínali jste, tuším, s 20 studenty?

Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU Ostrava:

Ano.

Šárka Bednářová, redaktorka ČT:

Dnes studuje informační technologie kolik studentů?

Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU Ostrava:

No, dneska už je to více než 2000, 2000 studentů. To číslo je velmi vysoké a jako je taky příjemný pocit vidět u těch promoci vlastně to, že vlastně je tam tolik těch absolventů. Je to dneska největší technický obor u nás na univerzitě.

Šárka Bednářová, redaktorka ČT:

V současné době se v souvislosti s informačními technologiemi hodně mluví o tzv. superpočítači, který by měl začít fungovat, tuším, v roce 2012?

Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU Ostrava:

Ano. První jeho instalace.

Šárka Bednářová, redaktorka ČT:

Ten superpočítač by měl patřit mezi, tuším, 50 nejvýkonnějších počítačů světa. Ostrava by se tak dostala na, řekněme, mapu světových vědeckých center. Vy jste takovým hlavním koordinátorem toho superpočítače, zkuste nám ho představit. Co všechno takový superpočítač dokáže?

Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU Ostrava:

Tak, samozřejmě je to obrovský výpočetní výkon a já si myslím, že co je důležité si na superpočítači uvědomit, že to není cíl, ale je to prostředek. Superpočítač můžeme vnímat jako skutečně nesmírně výkonnou a univerzální laboratoř. Dneska celá řada věcí v biologii, chemii, fyzice a samozřejmě v těch multidisciplinárních záležitostech, které to kombinují, vlastně ten počítač je jediná možnost, jak můžete vlastně ty věci prozkoumat, odsimulovat apod. Tzn. ten superpočítač, je samozřejmě typický především tím velmi vysokým výkonem. My doufáme, že se vejde aspoň teda do té TOP 100. Tzn. těch 100 největších superpočítačů, ale ta škála využití bude skutečně taková, aby nejen pomohla naší univerzitě, ale samozřejmě nabízíme ten výpočetní výkon celé akademické sféře u nás v ČR, ale tím, že bude propojený tzv. sítí / prais/, tzn. mezinárodní sítí, tak by vlastně měl ten počítač být k dispozici i jiným pracovištím v Evropě.

Šárka Bednářová, redaktorka ČT:

Takže pro jaké obory bude takový superpočítač využit?

Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU Ostrava:

Tak, my samozřejmě primárně chceme řešit téma, kterému říkáme řízení krizových situací. A to je věc, kterou už řešíme třetím nebo čtvrtým rokem. Financoval to ze začátku kraj a stále se tomu věnuje. Dneska jsme schopni nějakým způsobem modelovat, simulovat povodně. Máme tam samozřejmě aplikace týkající se znečištění nebo třeba i dopravy. Protože to jsou věci, které samozřejmě vstupují do hry v okamžiku, kdy se něco děje a je nutné plánovat nějakou záchrannou akci. A v ten okamžik potřebujete mít k dispozici obrovský výkon, abyste si spočítali různé varianty šíření povodní, různé varianty šíření těch kongescí, tzn. zcpání těch dálnic a silnic. Tzn. to jsou věci, které bychom chtěli řešit a dokonce už mám první informaci o tom, že bychom měli Bruselu jako mezi být, jedním z pěti projektů, které budou prezentovány přímo jaksi poslancům v bruselském a vlastně evropské komisi, co všechno ty počítače a superpočítače dneska umí. Takže to je to hlavní téma.

Šárka Bednářová, redaktorka ČT:

Ty finanční zdroje musí schválit evropská komise. Jak to teď aktuálně vypadá?

Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU Ostrava:

Je to v současné době schváleno na úrovni české. Tzn. na úrovni Ministerstva školství, pracuje se na tzv. Feasibility Study, tzn. to je v podstatě jakási studie realizovatelnosti, kterou po nás vyžaduje Evropská komise, protože ta chce mít jistotu, že nebude v tom projektu slabé místo. Takže v daný okamžik ten tým pracuje velmi intenzivně na přípravě této dokumentace, už vlastně druhé v pořadí nebo modifikace té první. No a do toho Bruselu by to mělo jít někdy během toho října, předpokládáme, pokud vše půjde tak jak má, že bychom v lednu, únoru mohli dostat rozhodnutí.

Šárka Bednářová, redaktorka ČT:

Jste vlastně neřekli ještě tu částku. Za kolik se bude stavět?

Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU Ostrava:

Celý ten projekt je za 1,85 miliard. Nicméně ten superpočítač se pohybuje asi kolem těch 750 milionů. K němu je nutné postavit celou infrastrukturu, protože musíte zajistit energetické zdroje, musíte zajistit chlazení. To jsou věci, které nelze v podstatě vyřešit jinak než tím, že se postaví nová budova a samozřejmě v té nové budově, potom kromě superpočítače, budou vlastně i laboratoře, kde budou sedět lidé, kteří ho budou využívat.

Šárka Bednářová, redaktorka ČT:

Takže si bude umět vydělat na sebe ten superpočítač? Počítá se tam tedy s tou úzkou vazbou vědy, výzkumu na byznys?

Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU Ostrava:

To je samozřejmě imperativ. My musíme zajistit to, že po roce 2015 ten projekt se sám užíví. Já jsem poměrně optimista, protože zrovna včera jsem měl návštěvu z Německa, kde mi ten dotyčný pan profesor hovořil o tom, že založili právě výzkumné středisko Computer Science a v oblasti matematiky, obdobné to, co chceme my a v podstatě dneska zaměstnává 350 lidí a v pohodě je užíví. Tzn. ta poptávka po těchto tématech je nesporně velká a díky tomu, že budeme zařazení do té sítě evropských superpočítačů, tak si myslím, že to je ten důležitý rozměrem excelentnosti a mezinárodní spolupráce, který potřebujeme.

Šárka Bednářová, redaktorka ČT:

Říká Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU. Já vám mockrát děkuji za rozhovor.

Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU Ostrava:

Já taky děkuji.

Šárka Bednářová, redaktorka ČT:

Přeji mnoho zdaru a úspěchů.

Ivo Vondrák, rektor VŠB-TU Ostrava:
Děkuji.